

Số: 314/BC-UBND

Hà Tĩnh, ngày 08 tháng 12 năm 2015

BÁO CÁO
Tổng kết công tác dân tộc năm 2015

I. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH ĐỊA PHƯƠNG

Hà Tĩnh có tổng số 126 xã miền núi/262 xã, phường, thị trấn, trong đó có 57 xã đặc biệt khó khăn, 89 thôn đặc biệt khó khăn thuộc 30 xã khu vực 2 được thụ hưởng chương trình 135 của Chính phủ. Dân số miền núi Hà Tĩnh có 554.076 người, trong đó có 463 hộ, 1.852 khẩu đồng bào dân tộc thiểu số thuộc các tộc người: Chứt, Mường, Mán, Lào, đang sinh sống tại 7 thôn, bản trên địa bàn 7 xã thuộc 3 huyện miền núi Hương Sơn, Hương Khê, Vũ Quang. Trong những năm qua được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước thông qua các Chương trình, dự án, chính sách đầu tư... đối với miền núi và đồng bào dân tộc đã có những tác động tích cực đến kinh tế, đời sống, văn hoá xã hội của vùng, kết cấu hạ tầng được tăng cường, chuyển dịch cơ cấu sản xuất theo hướng tiến bộ, sản xuất hàng hoá từng bước được hình thành. Tuy nhiên, do đặc điểm của miền núi dân tộc diện tích đất nông nghiệp ít, độ dốc lớn, thủy lợi khó khăn... và nguồn vốn còn ít, trình độ dân trí đồng bào dân tộc còn thấp, kỹ thuật công tác lạc hậu nên chưa tạo được bước chuyển biến mạnh mẽ trong cơ cấu sản xuất, phát triển kinh tế - xã hội, nhất là các bản dân tộc ít người.

1. Về sản xuất và đời sống

a. Về sản xuất: Nhìn chung thời tiết thuận lợi, các hoạt động sản xuất, kinh doanh nhân dân tỉnh nhà nói chung, vùng đồng bào dân tộc miền núi nói riêng tương đối thuận lợi, tuy nhiên do ảnh hưởng của suy thoái kinh tế toàn cầu, sự biến động khó lường về giá cả một số mặt hàng thiết yếu, nên nhìn chung đời sống nhân dân còn gặp nhiều khó khăn... nhưng được sự lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của các cấp uỷ, chính quyền, cùng với sự hỗ trợ của Nhà nước, các tổ chức từ thiện nên tình hình đời sống của đồng bào vùng dân tộc miền núi cơ bản ổn định, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững.

b. Về đời sống: Tỷ lệ hộ nghèo ở vùng dân tộc thiểu số là 100%; tại các xã đặc biệt khó khăn còn cao (trên 20% tỷ lệ hộ nghèo); các chính sách an sinh xã hội được các ngành, các cấp quan tâm chỉ đạo triển khai kịp thời hỗ trợ cải thiện đời sống của đồng bào vùng dân tộc và miền núi

Tình hình thiên tai, dịch bệnh ảnh hưởng đến đời sống của đồng bào dân tộc thiểu số: không có

2. Về văn hóa - xã hội:

- Mức độ thụ hưởng văn hoá, văn nghệ, tiếp cận thông tin, báo chí: Thời gian qua, các chính sách hỗ trợ tiếp cận các loại báo chí như báo dân tộc thiểu

số, miền núi và một số các loại báo giấy khác. Tuy vậy, do trình độ dân trí, việc đọc, viết của đồng bào dân tộc nơi đây gặp rất nhiều khó khăn.

- Việc duy trì tiếng nói, trang phục, phong tục tập quán dân tộc: Các phong tục tập quán tốt đẹp, trang phục và tiếng nói được duy trì.

- Các lễ hội truyền thống và việc duy trì các lễ hội: Do đời sống các hộ đồng bào dân tộc còn gặp nhiều khó khăn, mặt khác số lượng hộ không đáng kể nên các ngày lễ hội của đồng bào chủ yếu được thực hiện ở một số hộ nhằm tưởng nhớ đến công ơn của dòng tộc, thần linh...(như lễ hội Chấm ba Bới, tết Lấp Lỗ ở đồng bào Dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên)

- Công tác bảo tồn và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc: Cấp ủy, chính quyền từ huyện đến xã thường xuyên quan tâm nhằm bảo tồn và phát huy tốt bản sắc của đồng bào dân tộc Chứt.

3. Về quốc phòng – an ninh, trật tự an toàn xã hội.

- Tình hình an ninh trật tự, an toàn xã hội và an ninh chính trị trên địa bàn tỉnh nói chung, vùng đồng bào dân tộc thiểu số nói riêng cơ bản ổn định; các vụ việc phát sinh được chủ động giải quyết kịp thời. Không có người nghiện hút, tham gia các tệ nạn xã hội như: Cờ bạc, buôn bán hàng cấm, hàng lậu, khai thác, vận chuyển lâm sản trái phép, buôn bán phụ nữ và trẻ em,...

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CÁC CHÍNH SÁCH DÂN TỘC.

Thực hiện các chính sách dân tộc trên địa bàn như Chương trình 135, chính sách hỗ trợ hộ nghèo vùng khó khăn theo Quyết định 102/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ; trên cơ sở các Văn bản hướng dẫn của Bộ, ngành Trung ương, UBND tỉnh đã cụ thể hóa bằng các văn bản của tỉnh để hướng dẫn địa phương thực hiện các chính sách kết quả thực hiện cụ thể như sau:

1. Chương trình 135

Kế hoạch vốn Chương trình 135 năm 2015 là 100.820 triệu đồng, căn cứ tiêu chí đã được UBND tỉnh quy định, UBND tỉnh đã có quyết định phân bổ vốn đầu tư cho các xã, thôn bản thụ hưởng chương trình 135 năm 2015 triển khai thực hiện, Phòng Dân tộc đã chỉ đạo, đôn đốc các huyện, xã triển khai thực hiện, kết quả thực hiện như sau:

- Hỗ trợ xây dựng hạ tầng: 74.600 triệu đồng; thanh toán khối lượng hoàn thành các công trình năm 2014 kinh phí 28.400 triệu đồng, khởi công mới kinh phí 46.200 triệu đồng (các công trình khởi công mới như đường giao thông, nhà sinh hoạt cộng đồng... đều được thiết kế theo tiêu chuẩn nông thôn mới) đến nay các công trình khởi công mới đã được triển khai thực hiện, một số công trình đã bàn giao đưa vào sử dụng, giải ngân đạt 100% kế hoạch vốn.

- Duy tu bảo dưỡng: 4.700 triệu đồng, bố trí duy tu 29 công trình đường giao thông, nhà hội quán, trạm y tế, công trình nhà làm việc UBND đến nay các công trình đã được triển khai thực hiện phát huy hiệu quả tốt, giải ngân đạt 100% kế hoạch vốn.

- Phát triển sản xuất: 21.520 triệu đồng, các chủ đầu tư đã xây dựng đề án trình UBND huyện phê duyệt thực hiện, giải ngân báo cáo 19.157,2 triệu đồng,

số hộ hưởng lợi 2.774 hộ; dự kiến giải ngân 31/12 tháng cuối năm đạt 100% kế hoạch vốn.

2. Quyết định 102/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về hỗ trợ trực tiếp cho người dân thuộc hộ nghèo vùng khó khăn

Tổng kinh phí giao: 7.475 triệu đồng, thực hiện hỗ trợ giống cây trồng 5.592 triệu đồng, bột canh iốt 1.733 triệu đồng; kiểm tra giám sát 150 triệu đồng; đến nay các địa phương đơn vị đã triển khai thực hiện; mặt hàng giống cây trồng đã cấp xong vụ hè thu, một số địa phương triển khai vụ đông xuân, dự kiến giải ngân đến 31/12 đạt 100% kế hoạch.

3. Thực hiện Quyết định 18/2011/QĐ-TTg về chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số:

Các cá nhân được công nhận người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số được hỗ trợ các chính sách như: cấp báo, tạp chí dân tộc thiểu số và miền núi, cấp ủy chính quyền địa phương hỗ trợ vật chất và tinh thần nhân dịp các ngày lễ tết, thăm hỏi người có uy tín khi đau ốm, gia đình gặp khó khăn do hậu quả của thiên tai, thăm viếng người thân trong gia đình bị chết, năm 2015 tỉnh đã thành lập Đoàn người có uy tín đi tham quan, học tập kinh nghiệm các tỉnh miền núi phía Nam.

4. Chính sách đặc thù, xóa đói, giảm nghèo của địa phương:

4.1. Hỗ trợ đời sống, phát triển sản xuất:

Hàng năm, UBND tỉnh trích ngân sách hỗ trợ đời sống và sản xuất cho bà con dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên như: Sản xuất vụ đông xuân, hè thu; hỗ trợ gạo thường xuyên, Tết nguyên đán, Tết dân tộc và những tháng đói giáp hạt. Các tổ chức, các nhân thường xuyên quan tâm tổ chức các đoàn tình nguyện về bản giúp bà con sản xuất, tặng quà đặc biệt thường xuyên tổ chức các đoàn khám chữa bệnh, cấp thuốc miễn phí cho bà con dân bản.

Bộ chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh cử 01 tổ công tác tại bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê nơi tập trung sinh sống của bà con dân tộc Chứt để kèm cặp, hướng dẫn bà con sản xuất; hỗ trợ đời sống cho bà con và đại diện tiếp nhận, cấp phát hàng hóa hỗ trợ của các tổ chức, cá nhân cho bà con; xây dựng trạm dân quân y kết hợp tại bản để khám chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe thường xuyên cho bà con.

4.2. Năm 2014, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 2571/QĐ-UBND ngày 03/9/2014 về việc phê duyệt đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt, xã Hương Liên, huyện Hương Khê. Theo đó các ngành và địa phương, UBND huyện đã và đang triển khai thực hiện các nội dung của đề án, bao gồm: Hỗ trợ đời sống, phát triển sản xuất, đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng, đến nay bước đầu Đề án đã thực hiện được một số nội dung quan trọng như xây dựng các mô hình sản xuất chăn, chăn nuôi có hiệu quả, năm 2015 nguồn Ngân sách tỉnh bố trí 15 tỷ đồng thực hiện Đề án.

III. ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH THỰC HIỆN CÔNG TÁC DÂN TỘC CỦA ĐỊA PHƯƠNG NĂM 2015.

1. Ưu điểm:

- Trong những năm qua, được sự quan tâm của Trung ương, sự vào cuộc của cấp ủy, chính quyền từ huyện đến xã nên nhìn chung đời sống vật chất, tinh thần của bà con dân bản từng bước được cải thiện; bà con tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của Đảng và Nhà nước.

- 100% bà con đồng bào dân tộc thiểu số đều có nhà ở, đất sản xuất và định cư ổn định trên địa bàn các xã: Hương Liên, Hương Vĩnh, Phú Gia, Hương Trạch huyện Hương Khê; Xã Sơn Kim 1, Sơn Kim 2 huyện Hương Sơn.

- Các chính sách, nhất là các chính sách thuộc chương trình Mục tiêu Quốc gia giảm nghèo hỗ trợ trực tiếp đến các hộ nghèo, hộ đồng bào dân tộc thiểu số, được nhân dân đồng tình ủng hộ, góp phần xóa đói, giảm nghèo, chung tay xây dựng nông thôn mới.

2. Tồn tại, hạn chế:

- Một số cấp ủy, chính quyền các xã, nhất là các xã có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống chưa chú trọng bảo tồn và phát triển; chưa thường xuyên động viên, thăm hỏi, chia sẻ, hỗ trợ, giúp đỡ bà con dân bản để sống hòa nhập với người Kinh trên địa bàn.

- Hầu hết bà con dân bản đặc biệt khó khăn có thói quen sống dựa vào sự trợ cấp của nhà nước, săn bắt, hái lượm trong rừng, chưa có ý thức tăng gia sản xuất, tích góp của cải vật chất, nên việc tuyên truyền, vận động, giúp bà con chủ động trong sản xuất, bảo vệ sức khỏe và sức khỏe sinh sản, vệ sinh môi trường... gặp rất nhiều khó khăn.

- Việc tuyên truyền, vận động bà con đồng bào dân tộc thiểu số sống hòa nhập với đồng bào dân tộc Kinh rất khó khăn, do bà con dân bản quen nếp sống tự nhiên, hoang dã, ngại tiếp xúc với những người bên ngoài.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT:

1. Ngoài các chính sách đã thực hiện như chính sách về đất ở, đất sản xuất nông lâm nghiệp; đề nghị Trung ương tiếp tục có sự quan tâm hỗ trợ đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng (điện, đường, trường, trạm), nhất là nhà ở kiên cố để bà con dân bản yên tâm định cư ổn định, phát triển sản xuất, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới.

2. Tiếp tục ban hành một số chính sách hỗ trợ đặc thù cho đồng bào dân tộc thiểu số, giải quyết việc làm cho con em đồng bào dân tộc sau khi học tập ra trường.

3. Đề nghị Ủy ban Dân tộc tiếp tục đồng hành quan tâm, hỗ trợ kinh phí để UBND tỉnh Hà Tĩnh triển khai Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt có hiệu quả nhằm từng bước nâng cao cuộc sống cho bà con dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên

VI. KẾ HOẠCH, NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM 2016:

1. Tiếp tục quán triệt, triển khai thực hiện các văn bản của Trung ương, của tỉnh về công tác dân tộc; tập trung quyết liệt việc triển khai thực hiện Đề án phát triển dân tộc Chứt, bản rào tre, xã Hương Liên để nhân rộng trên địa bàn.

2. Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác vận động quần chúng giúp đỡ bà con đồng bào dân tộc thiểu số trong phát triển sản xuất, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nếp sống văn minh, xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, ảnh hưởng đến đời sống tinh thần bà con dân bản.

3. Tập trung các nguồn lực xây dựng cơ sở vật chất, hạ tầng phục vụ phát triển sản xuất và đời sống cho bà con vùng đồng bào dân tộc

4. Đẩy mạnh thực hiện phong trào "Quần chúng tham gia tự quản đường biên, mốc giới và an ninh trật tự thôn, bản khu vực biên giới" nòng cốt là lực lượng biên phòng, nhân dân vùng biên giới, đồng bào dân tộc thiểu số sống vùng biên.; kiên quyết đấu tranh với các loại tội phạm thuộc tuyến biên giới.

5. Tăng cường mối quan hệ đoàn kết gắn bó giữa cấp uỷ, chính quyền địa phương với các đồn biên phòng, bà con dân bản; tổ chức các hoạt động hướng về biên giới; tập trung chỉ đạo đẩy mạnh các hoạt động phối hợp, giao lưu kết nghĩa, đỡ đầu bà con dân bản; kiểm soát các loại dịch bệnh, nhất là bệnh truyền nhiễm.

6. Tăng cường chỉ đạo cán bộ về tận các thôn bản, tuyên truyền, quán triệt các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước cho đồng bào dân tộc thiểu số; hướng dẫn kỹ thuật canh tác, chăm sóc cây trồng, vật nuôi, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật; thu hoạch, bảo quản sản phẩm.

7. Phối hợp với Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức đoàn thể; tranh thủ sự giúp đỡ của các sở ngành cấp tỉnh, nhất là Bộ chỉ huy bộ đội biên phòng tỉnh, Tỉnh đoàn Hà Tĩnh đưa bà con dân bản giao lưu với các bản dân tộc khác, từng bước hòa nhập với cộng đồng trên địa bàn huyện.

8. Kêu gọi các tổ chức, cá nhân, các doanh nghiệp, các nhà hảo tâm đầu tư, hỗ trợ kinh phí bảo tồn, phát triển đồng bào dân tộc trên địa bàn huyện nói chung và đồng bào dân tộc Chứt, bản rào tre nói riêng./.

Nơi nhận:

- Ủy ban Dân tộc;
- Chánh, Phó VPUB Nguyễn Duy Nghị;
- Lưu: VT, DT.

Gửi: Vb giấy và điện tử.

**TL. CHỦ TỊCH
KT. CHÁNH VĂN PHÒNG
PHÓ VĂN PHÒNG**

Nguyễn Duy Nghị

